

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		FELELŐS SZERKESZTŐ Dr. GAAL ENDRE.	Megjelenik minden vasárnap. Kéziratok nem adatnak vissza.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dr. Gaal Endre lakásán (Szvoboda József-ház, Csík szereda), hová a lap szellemi részét illető közle- mények, hirdetések, előfizetési díjak stb. küldendők Hirdetési díjak előre fizetendők.
Egész évre	8 korona.			
Félévre	4 korona.			
Negyedévre	2 korona.			
Egyes szám ára 16 tillér.				

1911.

Az idő kerekere nem áll. Szédületes gyorsasággal halad előre s aki nyomdokát követni nem tudja, az ott marad az ut szélén, az árokban, elhagyva, elfeledve. — Por belepí, utszéli sár bemocskolja s a haladók léptei nyomán felzúduló szürke porfelhő még nyomait is eltünteti az utókor előtt. Haladás! Ez most a jelszó. S e jelszó hatása alatt áll minden. Még az idő is mintha meggyorsította volna tempóját, úgy elszárgultott felettünk, hogy az ó-esztendőhöz még hozzá sem szokhattunk, már eljött fényes ragyogásával ezernyi ezer reménységével az új, a várakozásokkal teli, a várvárat.

Mert bizony, hiába mondja a régi jó latin közmondás:

„De mortuis nil, nisi bene!“

A halottakról vagy jót, vagy semmit! Az elmúlt esztendőről vajmi kevés jó dolgot mondhatunk, de annál több rosszat, annál több kellemetlent, annál több fájdalmasat.

Nem hagyott maga után siránkozó, fájdalmas, bánatos szíveket. Az elmúlt esztendőt nem sirja vissza senki, eltávazása nem hagy fájdalmas nyomokat maga után, mert kevés örömet, sok bánatot, szomorúságot hagyott hátra örökségül.

„Le roi est mort, vive le roi!“ Meghalt a király, éljen a király, mondja a kevésbé érzékeny francia közmondás s vele mi is hangoztassuk vigan, felemelt fővel, szívünkben teli reménységgel:

Meghalt az ó-esztendő, éljen az új esztendő!

S a hogy a jó kereskedő szokta, az év utolsó napján csináljunk mi is leltárt lelki áruraktárunkban. Vizsgáljuk meg azt, ha egy égi bíró valahogyan, egy szép napon rovajcsolni akarná lelki jó és rossz tulajdonságainkat, vajjon aktív, avagy passzív mérleget nyerne-e el eredményül?! Tekintsünk az esztendő változásakor lelkünk mélyébe s bíráljuk el azt, hogy eleget tettünk-e egész esztendőben azoknak a kötelességeknek, melyek mindannyiunknak osztályrészül jutott. Nem hanyagoltuk el kötelességünket, nem játszottuk ki azokat a parancsokat, melyeket az erkölcs, melyeket a vallás törvényei ránk parancsolnak. Ugy sáfarkodtunk a lelkiakkal, ahogyan azt mint jó embereknek, mint jó honpolgároknak, mint testvéreknek kötelessége?!

Ha a születendő esztendő első percében mindenki pörére vetköztetné lelkét s belepillantani merészelné abba, hogy szemügyre vegye a bent történeteket, oh akkor minő siránkozás, minő szomorú jajveszékelés hangzanék fel szerzte ez országban, melyben a testvéri, a baráti, a rokoni marakodás képezi éltető lelkét, igazi elemét társadalmunknak.

Nem sáfarkodtunk jól azzal, mit a magasságos hatalmak reánk bízta. Nem tettük meg kötelességünket, sem a vallás, sem az erkölcs parancsai szerint. A szegényt nyomorogni, az éhezőt éhezni, a didergőt fázni, a nyomorékot nyomorogni hagytuk. Nem törődünk felebarátaink szerencsétlenségével, nem kerestük fel őket még csak vizgatólag szavunkkal sem bánatukban, nem nyújtottunk segítő kezét az elesettnek. Egész esztendőben egyedül és csupán a saját személyünk kultuszának hódoltunk s azt elégitettük ki a lehetőség szerint.

Nem panaszkodni akarunk, csak a

lelki mérleg egyensúlyát megállapítani. S amikor ezt cselekedjük nem nyomhatjuk el feltörő panasz szavunkat. Az elmúlt esztendő nem volt a haladás jegyében működő, ne sajnáljuk tehát annak kimúlását.

A letűnő nap biborsugarait elnyeli a látóhatár ezüstös tengere, míg keleten új nap kél fényesen, arany sugarakban fűrödve. A hegyek oldalai arany glóriát öltötenek magukra s a reménység örökké élő fája újra kizöldel, mert ime elérkezett az új esztendő, mely a reménységek valóra válását, kívánságunk teljesülését hozhatja magával.

1911. Örömmel köszöntünk, legyejjé jobb, boldogabb sikerekben, eredményekben gazdagabb elődödnél!

— **Csíkpedés.** Senkinek se jutna eszébe a legutóbbi közgyűlésen a közgazgatási bizottsági tagsági állások betöltéséből pártkérdést csinálni, mert a közgazgatási bizottság nem pártérdek megvédésére alakult közület, hanem közgazgatási kérdéseket, aktákat intéző fórum. Ide tehát — nem pártemberek, hanem kifogástalan jellemű, képzett, munkás emberek kelljenek, kik lehetnek koalíciósak, radikálisak, köztársasági pártiak, munkapártiak anélkül, hogy abban a bizottságban végzendő munkáságukra pártállásuk befolyással volna. Ha tehát a vármegye fő- és alispánja, vezetőség a legutóbb megüresedett négy tagsági állásra a régi tagokat hozták javaslatba, ezzel pártpolitikai szempontból megbírálni eredményt nem végeztek. Egyszerűen a bizottságnak kipróbált, képzett tagjait a jövőre is megválasztani javasolták.

Annál fureszabban hangzik a „Csíkvármegye“ ellenzéki sajtó organum hangja, amelyben a hatvanheteseknek azt veti a szemére, hogy „a koalíció asztaláról lehullott morzsákkal táplálkoznak“, meg sem gondolva azt, hogy ezzel a hatvanhetesek győzelmét hirdeti. „A munkapárt változás nélkül győzelemre vitte a koalíciós rendszer választotta embereket“ — mondja a „Csíkvármegye“; mi pedig azt mondjuk, hogy igaza van a Csíkvármegyének, a helybeli hatvanhetesek szívesen látják maguk mellett a megyei életben egy a negyvennyolcas, mint a koalíciós embereket, ha azok a közérdek szempontjából munkálkodnak, mert nem akarják tudni azt, hogy az országos politikai kérdésekben való vélemény különbség a megyei életben elválasztaná egymástól.

S ha a Csíkvármegye a megválasztott négy közgazgatási bizottsági tagot a koalíció embereinek mondja, akkor a hatvanhetesek gavallérosan mutatták meg azt az utat, amelyen a vármegyei politikai életben a pártoknak egymással szemben eljárni kell.

Törvényhatósági közgyűlés.

A szokásos rendkívüli közgyűlését a törvényhatóság december 29-én tartotta meg. Bár az ünnepek meglehetősen elfoglalják ilyenkor az embereket, ennek dacára elég nagy számban jelentek meg a bizottsági tagok.

A közgyűlést Gyalóky Sándor főispán nyitotta meg pontban 10 órakor, akít a közgyűlés küldöttségével hívott meg.

Bár a közgyűlésnek sok tárgya volt, nagyobb érdeklődést csak egy pár ügy keltett.

A gyámpénztári alapok elhelyezésénél úgy határozott a törvényhatóság, hogy azokat az 1911. évre a csíkszeredai pénztintézeteknél helyezi el, s kisebb összeget a csíkszentmártoni székely népbankban is gyűmölcsöztet. — Puskás Adolf b. tag a törvényhatóság helyeslése mellett szólalt fel a mellett, hogy a jövőre névze az összes vármegyei bankok felszólítandók ajánlattételre az elhelyezés szempontjából.

A pénzügyigazgatóság elhelyezése kérdésében Fejér Sándor alispán részletes, s az ügy érdeméhez méltó, komoly tanulmányserű javaslatot terjesztett a törvényhatóság elé, a melynek szellemében a pénzügyi palota felelítése a vármegyére nagyobb megterhelést nem fog róni, mert az építési költségek amortizációja a pénzügyminiszter ur által fizetendő lakbérből fog megtérülni.

Mint minden évben a vármegyei tisztviselők nyugdíjalapjának hiánya az idén is tetemes összeget tesz ki, s így annak fedezetéről gondoskodni kellett. A régi uzus szerint a hiányt a magánjavak terhére szavazta meg a törvényhatóság, de a miniszter már a múlt évben figyelmeztette a vármegyét, hogy kivételesen az előállott szükségre való tekintettel jóváhagyja a törvényhatóságnak ilyen határozatát, de a jövőre a vármegye gondoskodjék másképpenek fedezéséről. Ez a „másképpen“ nem lehet más, mint a törvényhatóság potadó kivétele. De helyes is a miniszternek a rendelkezése, mert eltekintve attól, hogy a magánjavak felhasználásáról alkotott szabályrendeletben a vármegye maga határozta meg azoknak a rendeltetését, fennáll az a fontos körülmény is, hogy a magánjavakhoz a vármegyének nem minden adózó polgára jogosult, s így ha a potadó helyett a vármegye fizet, olyanoknak is ad segélyt, akiknek ehhez jogosultságuk nincsen.

A bizottságok és választmányok megüresedett helyeinek betöltése volt még a közgyűlés fontos tárgya, a mely részben a közgyűlés választása, részben a főispán kinevezése folytán egészített ki.

Csak a fontosabb bizottságok megalkitását közöljük helyszüke miatt. A közgazgatási bizottság — öt megüresedett helyére Mikó Bálint, Pál Gábor, Boeskor Béla, dr Fodor Antal és Nagy Béni dr választottak be. Kézen forgott még egy lista, amelyen Pál Gábor, Mikó Bálint, Szacsavay Imre, Gál József csíkszeredai és dr Fejér Mihály nevei szerepeltek, de a lista megválasztottak szavazatain felén jóval alul maradt. A győzelemre került lista a központnak, a vármegye fő- és alispánjának egyhangu megállapodása volt. A második valamelyes vérmesebb reményű nyugtalanuló pártnak volt a kombinációja, nagyjában anélkül természetesen, hogy az abban felvett egyének tudtak volna arról. Így történt az, hogy a törvényhatóságnak egy pár derék tagja tudtán kívül közgazgatási bizottsági tagsági-jelölt lett, s elbukott. Hogy mennyire gyerekes eljárás volt ez az alattomban készült s meglepetésnek tartogatott

mozgolóadás, mutatta a közvéleménynek az az egyhangu megnyilatkozása, a melylyel a tény fölött napirendre tértek.

Az állandó választmány tagjai lettek: Mikó Bálint, Becze Antal, Fejér Sándor, Szász Lajos, dr Györgypál Domokos, Lázár Miklós, dr Csiky József, Orbán János, T. Nagy Imre, Pál Gábor, Csedő István, dr Fejér Antal, dr Filep Sándor, dr Fodor Antal, dr Veres Sándor, Pap Domokos, Bálint Lajos, Karácsony József, dr Szántó Samu, dr Novák Albert, Ince Domokos, Kovács János, Mélik István, Köllő János, dr Balás Elek, dr Sziny János, Csiky Dénes, dr Tiltseher Ede, dr Szathmáry István, Takó János.

Az igazoló választmány elnökévé a főispán kinevezte Szász Lajos főjegyzőt, tagokká dr Filep Sándor, dr Nagy Béni és dr Boeskor Bélát; megválasztottak dr Fejér Antal, dr Csedő András, Hajnó Ignác és dr Daradies Félix.

A bíráló választmányba megválasztottak: Pál Gábor, Bálint Lajos, Fejér Mihály dr, Pap Domokos, dr Eröss Vilmos.

Megeyi tisztii ügyész helyettesnek dr Kovács Gyárfás; árvaszéki elnök helyettesnek Csiszer Imre választott meg.

Helyszüke miatt a többi bizottságok megalakítását nem közölhetjük.

A választás után a magánjavak előterjesztéseit, s a községi ügyekben az előadók javaslatait egyhangulag fogadta el a bizottság.

A közgyűlés d. u. 3 órakor ért véget.

Ügybeosztás Csíkvármegye központi közgazgatásánál 1911. évre.

1. Alispán: Fejér Sándor Elnöki és személyi ügyek. Országos határrendezés. Utügyek. Vízügyek. Nemesség. Karhatalom. Erdészeti ügyek. Italmérés. Ellenőrzés és a vármegyei általános közgazgatási eljárás felügyelete. Fegyelmi ügyek. Házassági ügyek.

2. Főjegyző: Szász Lajos Csíkszereda és Gyergyószentmiklós rend. tan. város, valamint a gyergyószentmiklói járásból a törvényhatósági bizottsági ügyek. Ezen kívül úgy az ezen bizottsághoz tartozó mindazon általános ügyek, melyek szorosan sem a városok, sem a járasok hasonló ügyeivel összefüggésben nem állanak. A közgazgatási bizottság plénumához tartozó összes közgazgatási ügyek. Községi és filantropiai ügyek. Ezen kívül a V. Ü. szabályzat 78—82 §§-ai alapján a mutatózó szükség szerint beosztandó egyéb ügyek. Jegyzője a törvényhatósági gyűléseknek és a gyámügyi felelbiteli küldöttségnek. Iskola-széki előadó és jegyző.

3. Első aljegyző: Dr. Gaal Endre. A felcsiki járásból a törvényhatósági ügyek. Ugye járás mint Csíkszereda rendezett tanácsu városból a másodfoku elbírálást igénylő összes kihágási és alispáni hatáskörbe utalt közgazgatási ügyek. Sajtó rendezés. Gyülekezési jog. Szociális és anarchista mozgalmak. Csendőrségi ügyek. Városi rendőrségi ügyek. Toloncz-szegény és mentési ügyek Lőpor és robbantó szerek. Közrendészet. Ezenkívül a V. Ü. szabályzat 78—82 §§-ai alapján a mutatózó szükség szerint beosztandó egyéb ügyek. Igazoló választmányának előadója és jegyzője, állandó választmányának jegyzője K ö z p o n t i választmányi ügyek.

4. Másod aljegyző: Szász Gyula. A kászon-alecsiki járásból a törvényhatósági bizottsági ügyek és a járásból a másodfoku elbírálást

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli részvénytársaság, Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

●●●●●●●● Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba. ●●●●●●●●

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorlaj ellen 26 fillér	Borhegyi, huybajtó 26 fillér	Horgász, étvágygerjesztő 18 fillér
Borszéki Fokut, ásványvízek királya, kőszvény ellen 26 fillér	Boholti, üdítő víz 26 fillér	Kászonyfokut-Salutaris jód- és lithium tartalmu 18 fillér
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen 26 fillér	Előpataki, sárgaság ellen 18 fillér	Répati, égvényes ásványvíz 18 fillér
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz 18 fillér	Felsőrákosi Mária, légesőhurut ellen 26 fillér	Székely-Selters, idült gyomorbajok ellen 26 fillér
Baross, vesebaj ellen 26 fillér	Hargitaligeti, üdítő ital 26 fillér	Sztojka, cukorbetegség ellen 28 fillér

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a TERMÉSZETES ÁSVÁNYVÍZ gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeink a külföld majdnem összes gyógyvizeikkel pótolhatók.

Raktár: Fährndrich Zoltánnál, Csikszeredában.

ALAPITTATOTT 1885.

ALAPITTATOTT 1885.

HARKÓ LAJOS

URI SZABÓ-ÜZLETE

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 2. szám. (Státus palota).
SÜRGÖNYCIM: HARKÓ SZABÓ, KOLOZSVÁR.

Ajánlja dusan felszerelt szövetraktárát, ugymint:

Hazai és angol szöveteit.

Vidékre megrendelőknek mintagyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvetel és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése.
Vidéki megrendelést jutányos árban és pontosan eszközöl.

52

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, kitünő minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az

Esterházy cognac

☞☞☞ a közönség kedvenc itala! ☞☞☞

Esterházy cognacgyár

TELEFON Központi irodája: TELEFON
31-49. BUDAPEST, 31-49.

V. kerület, Csáky-utca 14. szám.

12-

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaság Csikszeredában.

Van szerencsénk Csikszereda város és vidéke közönségét tisztelettel értesíteni, hogy folyó 1910. évi április hó 20 ik napján megnyitottuk a

Csikmegyei Székely Bank Részvénytársaságot.

Üzleti helyiségünk a Lukács Juliska urnő házában (Kossuth-utca), a Kőhid mellett.

Elfogadunk betéteket betéti könyvecskékre és folyószámlára, legelőnyösebb kamatozás mellett.

Kölcsönöket adunk betáblázás és váltó fedezet mellett.

Leszámítolunk váltókat előnyös kamattízetés mellett.

Lombard kölcsönöket nyújtunk az érték 80 százalékáig, a tőzsdén jegyzett mindennemű értékpapírokra, előnyös kamattízetés mellett.

Értékpapírokat veszünk és eladunk. — Folyószámla hitelt nyújtunk.

Sorsjegyek huzásainak nyilvántartását díjmentesen ellenőrizzük.

Időgen pénznek beváltási helye.

Minden a bank és takarékpénztári szakmába vonatkozó felvilágosítást díjmentesen adunk.

Tisztelettel:

—33
AZ IGAZGATÓSÁG.

ÜZLETÁTHELYEZÉS! Van szerencsém a helyi és vidéki nagyközönség b. tudomására hozni, hogy Szabó Ferenc cég alatti

kocsigyártó, nyerges, kárpitos és szijgyártó-üzletemet

áthelyeztem saját házamba, Mikó-utca 16. szám alá, a hol elvállalom a fent említett szakmába vágó bármely munka kivételét pontosan és a legjutányosabb árak mellett. Elvállalok mindenféle paplan varrásokat. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Szabó Ferencz kárpitos, Csikszeredában,
Mikó-utca 16. szám.

Ugyanitt egy teljesen szakképzett segéd azonnal felvétetik.

A LEGJOBB ÉS LEGBIZTOSABB TYUKSZEMIRTŐ
„BABY“, ára 50 fillér.

Ha öszül a haja vegyen „HAJIFJITÓT“,
mely a hajnak visszaadja az ifjúkori eredeti szinét.

Kéz, hónalj és lábizzadás ellen egyedüli biztos szer a
„LINGVO LEONO“.

Kaphatók: Fekete Vilmos illatszertárában, Csikszeredában.
Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

52

52

LITTKÉ L. pezsgőborgyár-telepe

PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. sz.

Frigyes főherceg ő császári és királyi fensége
Salvator Lipót főherceg ő. cs. és kir. fensége és a
„Nemzetközi Hálókocsi“- és „Európai Express-vonat-Társaság

SZÁLLÍTÓJA.

PEZSGŐFAJOK:

Sport „GRAND VIN SEC“, || „FOR ENGLAND“ (savanykás),
Casino „EXTRA SEC“, || Britania „Extra Dry“ cukor nélkül.

PALLÓ, DESZKA, LÉC, GYALULT PADOZAT DESZKA
ÉPÜLETFA.

CÁNDRA (HULLADÉK LÉC) RÖNKVÉG
SZEKER- ÉS ÖL-SZAMRA, VALAMINT

FÜRÉSZPOR

minden mennyiségben állandóan kapható:

Klein Sámuel csikszeredai gőzfűrész telepén.

TELEFON 19.

Gömbfa tulajdonosok szives tudomására hozom,
28 hogy minden szombaton bérvágás van. 30